

From: "Per Ivar Trollnes Tautra" <Per.Tautra@bkk.no>
Sent: Mon, 2 Feb 2026 14:27:14 +0100
To: "Riksantikvarens postmottak" <RA-postmottak@ra.no>
Cc: "Hagland, Øystein" <Oystein.Hagland@ra.no>
Subject: Merknader til forslag til fredning av område på og rundt Bergenhus festning, Sverresborg og Skuteviken i Bergen kommune
Attachments: Merknader til forslag til fredning av område på og rundt Bergenhus festning Sverresborg og Skutevike.pdf

Some people who received this message don't often get email from per.tautra@bkk.no. [Learn why this is important](#)

Hei,

BKK AS viser til Riksantikvarens brev med forslag til fredning av område på og rundt Bergenhus festning, Sverresborg og Skuteviken i Bergen kommune, deres ref. 24/01059-23.

Vedlagt følger brev fra BKK med våre merknader til forslaget.

Vi er klar over at høringsfristen var 1. februar, som er en søndag. Brevet var skrevet innen fristen, men vi fikk det av ulike årsaker ikke sendt før i dag. Vi ber på denne bakgrunn om at vårt brev likevel tas med blant høringsmerknadene.

Med vennlig hilsen

Per Ivar Tautra
Spesialrådgiver

+47 986 60 768
per.tautra@bkk.no

BKK

www.bkk.no

BKK AS Postboks 7050, 5020 Bergen

Riksantikvaren

postmottak@ra.no

Deres ref.: 24/01059-23

Vår ref.: 1058-616016145-90180

Dato: 30.01.2026.

Merknader til forslag til fredning av område på og rundt Bergenhus festning, Sverresborg og Skuteviken i Bergen kommune

BKK AS viser til Riksantikvarens brev datert 12.11.2025 med informasjon om forslag til fredning av område på og rundt Bergenhus festning, Sverresborg og Skuteviken i Bergen kommune.

Innledningsvis vil BKK vise til våre merknader inngitt til meldingen om oppstart av fredningssaken, vårt brev datert 30.04.2024.

Det er et stort område som blant annet inneholder mye næringsaktivitet, som foreslås omfattet av fredningen.

Energiloven legger den som har områdekonsesjon etter energiloven § 3-2, innenfor Bergen kommune er dette BKK, en lovfestet *plikt* til både å opprettholde strømforsyningen til eksisterende kunder og til å knytte til nytt forbruk, jf. energiloven § 3-3. De etterfølgende kommentarer inngis på denne bakgrunn.

BKK må sikres handlingsrom til å kunne ivareta lovpålagte forpliktelser. Vedtektene for fredet område må derfor utformes slik at fremtidige tiltak som er nødvendige for å opprettholde strømforsyningen eller å knytte til nytt forbruk, herunder strømforbruk innenfor fredningsområdet, ikke hindres.

Riksantikvaren skriver at de har lang erfaring med å kombinere vern og bruk. Etter å ha gjennomgått de foreslåtte bestemmelsene for fredningen av området finner vi likevel grunn til å påpeke noen momenter. Etter BKKs syn inneholder forslaget en stor risiko for at lovpålagt og nødvendig bruk hindres.

Av tiltak det «*normalt skal gis dispensasjon for*» i fredningsområdet nevner Riksantikvaren blant annet «*Drift av infrastruktur som elektrisitet, vann og avløp.*» Med begrepet «drift» antar vi at Riksantikvaren mener at vi skal kunne foreta inspeksjon, vedlikehold og reparasjoner av eksisterende strømkabler i området. Det vi derimot savner er at det også normalt skal gis dispensasjon for, er fornyelse og etablering av nye strømkabler, i eksisterende traseer. Fornyelse (reinvestering) av kabler kan forstås som tiltak som ikke omfattes av begrepet «Drift». Det samme gjelder økning av antallet kabler i eksisterende grøft eller erstatning av kabler med større tverrsnitt. Dersom denne merkningen skyldes en feiltolkning fra vår side, ber vi om at Riksantikvaren i et eventuelt vedtak om fredning tydeliggjør hvilke typer av tiltak som det normalt skal gis dispensasjon for.

Fredningen må heller ikke være til hinder for at det etableres nye kabelforbindelser.

Som eksempler på tiltak som ikke skal være tillatt innenfor det fredete området, nevner Riksantikvaren blant annet «*å oppføre nye bygninger og anlegg*», samt «*å gjøre endringer på eksisterende byggverk som motvirker formålet med fredningen*». Oppføring av bygninger og anlegg er *ikke* nevnt som tiltak det kan gis dispensasjon for. BKK må derfor fremheve at det innenfor det store området som er foreslått fredet, kan bli nødvendig å etablere nye nettstasjoner, dvs. transformatorer i distribusjonsnettet for strøm, dersom strømforbruket i det samme området øker eller dersom eksisterende nettstasjoner i området av ulike årsaker ikke lenger kan benyttes. Videre kan det i gitte

BKK AS Postboks 7050, 5020 Bergen

situasjoner bli påkrevd å gjøre tilpasninger på bygningskropp på eksisterende transformatorstasjon, som er oppført ca. 1960. Ombygging og fasadeendringer på denne må derfor ikke kunne nektes.

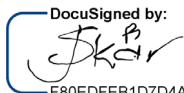
Innenfor fredningsområdet er det et stort strømforbruk fordelt på mange kundepunkter, også knyttet til næringsaktiviteter. Både fornyelse og forsterkning av eksisterende kabelforbindelser, etablering av nye kabelforbindelser, ombygging av nettstasjoner eller transformatorstasjon og etablering av nye nettstasjoner vil kunne bli tiltak som er nødvendige for å møte samfunnets behov for stadig mer kraft og en sikker og stabil strømforsyning.

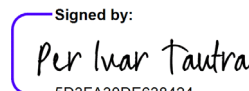
BKK motsetter seg ikke at etablering av nye traseer for kabler eller nye nettstasjoner undergis en dispensasjonsbehandling for å sikre at kulturmiljøet tas tilstrekkelig hensyn til, men dispensasjon må normalt være mulig å få såfremt det tas tilbørlige hensyn til fredningens formål. Strømkabler som ligger nedgravd, og dermed skjult, i bakken, vil sjelden ha innvirkning på fredningsformålet, så lenge gravearbeidet utføres i samråd med kulturminnemyndighetene og de krav de finner det nødvendig å oppstille.

BKKs standpunkt tilkjennegitt i vårt brev av 30.04.2024 opprettholdes. Ettersom eksisterende Koengen transformatorstasjon ligger nært den foreslåtte yttergrensen for området som er foreslått fredet, vil BKK anbefale at grensen justeres slik at transformatorstasjonen blir liggende utenfor fredet område.

BKK kommenterte i vårt brev av 30.04.2024 også det forhold at muligheten til å transportere transformatorer og andre store komponenter mellom transformatorstasjonen og Bontelabo må opprettholdes også i fremtiden. Ettersom Riksantikvaren ikke har kommentert dette forholdet, nevner vi det igjen for sikkerhets skyld. I og med at en fredning vil hindre nye byggetiltak, vil i utgangspunktet ikke transportruten hindres, men fredningen kan ikke gis bestemmelser som nekter slik transport.

Vennlig hilsen
BKK AS

DocuSigned by:

F80EDFEB1D7D4A1...
Jens Skai
seksjonsleder

Signed by:

5D3FA30DE638424...
Per Ivar Tautra
spesialrådgiver

Kopi: NVE, nve@nve.no